

Evaluatierapport Vlaamse begroting: Vlaamse regering kan meer doen om sectoren te ondersteunen die lijden onder de inflatie

Brussel, 27 februari 2023

Vandaag publiceerde de sociaal-economische raad van Vlaanderen (Serv) haar jaarlijkse evaluatierapport over de lopende begroting van de Vlaamse Overheid. Daarin bevestigen de sociale partners (waaronder Verso) hun oproep om gerichte ondersteuning te bieden aan sectoren die uitzonderlijk zwaar getroffen zijn door de huidige inflatieopstoten (krachtlijn 6 van het rapport). Ook al is de inflatie gedaald tegenover de piek in de tweede helft van 2022, zo leest het rapport, toch blijft ze ook vandaag historisch hoog.

Verso en haar federaties, die samen de werkgevers uit het volledige social-profitlandschap vertegenwoordigen, vestigen hierbij opnieuw de aandacht op de niet-indexering van de werkmiddelen in het merendeel van de social-profitsectoren. Ondanks enkele financiële meevallers en na herhaalde vragen en opmerkingen vanuit de sectoren weigert de Vlaamse regering de werkmiddelen te laten meegroeien met de gestegen levensduurte. Dit betekent een serieuze aderlating voor sociale ondernemingen die – zoals iedereen – geconfronteerd worden met heel wat stijgende kosten.

- [Lees hier hoe de jarenlange niet-indexering van werkmiddelen zich doet voelen bij kinderdagverblijf De Slabbertjes](#)

Hoewel de lonen in de social profit wel automatisch geïndexeerd worden, is dit niet het geval voor de werkmiddelen die sociale ondernemingen gebruiken om hun vaste kosten te betalen. Deze gederfde inkomsten zijn niet te onderschatten. Enkele voorbeelden:

- Het gecumuleerd verlies voor de sector gezinszorg door de niet-indexering van de werkmiddelen bedraagt 4,6 miljoen euro per jaar.
- Zonder besparing zou de totale subsidiëring in de sector jeugdhulp voor het jaar 2022 ruim 20 miljoen euro hoger liggen.
- Voor de sector kinderopvang gaat het om bijna 40 miljoen euro per jaar.
- Voor de sector ondersteuning van personen met een handicap zelfs ruim 100 miljoen euro per jaar.

Ingrid Lieten, directeur Verso: “Sinds de start van de inflatieopstoot in de 2^e jaarhelft van 2021 werd de inflatie systematisch onderschat. Het bevriezen van werkmiddelen voor onder andere energie, voedsel, ICT, meubilair, medisch materiaal, papier en speelgoed is niet vol te houden. Ondanks de financiële injecties die er in bepaalde sectoren zeker ook waren. Verso roept dan ook samen met onze betrokken sectorfederaties de Vlaamse regering op om dit pervers mechanisme te doorbreken in 2023 en de volgende legislatuur niet af te wachten om deze onhoudbare situatie om te keren!”

“Elke Vlaming voelt de prijsstijging in de portemonnee. Het is niet moeilijk om uit te leggen aan de burger dat een organisatie niet dezelfde dienst kan blijven leveren als de budgetten een decennium lang niet geïndexeerd worden. Elk kind, ouder, grootouder voelt de effecten ervan nu al, en het is door de ongelooflijke veerkracht en motivatie van alle dienstverleners in gezondheidszorg, welzijn en sociaal cultureel werk dat ons systeem nog niet ontplofte. We zeggen het echter al meerdere jaren, de rek is eruit, verder systematisch besparen op werkmiddelen kan niet.”

Hendrik Delaruelle, directeur Vlaams Welzijnsverbond: “Uit een interne bevraging onder onze leden in de sector ondersteuning van personen met een handicap blijkt dat een op de drie begrotingen voor 2023 rood kleurt. In de jeugdhulp horen we gelijkaardige signalen. Schrappen we in die

berekeningen de eenmalige maatregelen, de energiepemie is daar een voorbeeld van, dan stijgt het aantal negatieve begrotingen zelfs naar twee op drie. Die eenmalige maatregelen zijn dus meer dan welkom, maar ze bieden geen oplossing op lange termijn. Een structurele indexering van de werkingsmiddelen is dan ook cruciaal om financiële problemen te vermijden en tegelijk de geplande én noodzakelijke infrastructuurinvesteringen niet op de helling te zetten.”

Financiële meevallers

Nochtans volgen de ontvangsten van Vlaamse overheid wel bijna volledig de inflatie. De Bijzondere Financieringswet voorziet immers dat de middelen die het federale niveau overdraagt naar de deelstaten integraal aan de inflatie aangepast worden. Ook de ontvangsten uit de bruto-opcentiemen en de meeste gewestbelastingen evolueren in hoge mate mee met de inflatie. De Vlaamse regering kiest er echter slechts ten dele voor om deze financiële meevallers te gebruiken om het Vlaamse maatschappelijk weefsel overeind houden en geeft de voorkeur aan een versnelde afbouw van haar schulden.

Indexeringsstop al sinds 2010

De niet-indexering van werkingsmiddelen is een stille besparing die ingevoerd werd door de Vlaamse regering in 2010 en in de praktijk ook doorloopt voor de periode 2019-2024. Het betekent een besparing op uitgaven voor de werking van gezinszorg, kinderopvang, jeugdhulp, ondersteuning van personen met een handicap, geestelijke gezondheidszorg, revalidatieziekenhuizen, et cetera. Concreet kan je stellen dat elke 100 euro aan werkingsmiddelen in 2009, bij normale indexering en zonder extra besparingen intussen bijna 132 euro zou zijn, maar die 100 euro vandaag – naargelang de sector – nog slechts 90 à 95 euro bedraagt.

Lees hier het integrale evaluatierapport van de Serv

De Vereniging voor Social Profit Ondernemingen (Verso) is de intersectorale werkgeversorganisatie voor de social-profitsector in Vlaanderen. Verso groepeert vijftien federaties, actief in de gezondheids- en welzijnssector, de socioculturele sector en de sector van de aangepaste tewerkstelling. Als intersectorale sociale partner vertegenwoordigt Verso de social-profitsector in het Vlaamse sociaal overleg, onder meer in de sociaal-economische raad van Vlaanderen (Serv) en in de raad van bestuur van de VDAB. Vandaag zorgen 17.000 private en publieke vestigingen in de Vlaamse social profit voor meer dan 425.000 arbeidsplaatsen. Deze ondernemers zijn niet-winstgedreven, maar stellen zich ten dienste van mens en maatschappij.